

Nagovor predsednika Državnega sveta Alojza Kovšca
(*posvet O desetih zahtevah za družbeno odgovornost*)

Spoštovane gospe in gospodje, cenjeni predsedujoči posvetu prof. dr. Rado Bohinc, spoštovani sodelujoči referenti, cenjene podpornice in podporniki *Pobude za več družbene odgovornosti v Sloveniji in v svetu*, državni svetniki in poslanci, predstavniki civilne družbe, medijev ter vsa zainteresirana javnost,

dovolite mi, da vas pozdravim v dvorani Državnega sveta, drugega doma našega parlamenta.

Danes bo govora o temi, ki zadeva sedanost in še posebej prihodnost posameznika, naroda in, posledično, vsega človeštva. Veseli me, da je »*Listina z 10 zahtevami za družbeno odgovornost*« izzvala našo civilno sfero in spodbudila oblikovanje povsem nove družbene platforme, ki jo je, kot vidimo, do danes podprla vrsta eminentnih slovenskih intelektualcev in strokovnih združenj.

Glas civilne družbe bi moral biti ključnega pomena tudi, ko govorimo o odgovornem sprejemanju političnih odločitev, ki so še posebej pomembne zavoljo svojih dolgoročnih strukturnih in sistemskih posledic. Prav civilna družba - in posebej njen strokovni del, - je tista, ki pozna odgovore na mnoga vprašanja in izzive, s katerimi se soočamo danes. Zato bi jim morala politika veliko bolj pazljivo prisluhniti, jih upoštevati, ter na osnovi mozaika različnih strokovnih ocen sprejemati odločitve. In v pretežni meri tudi prevzeti odgovornost zanje. Kajti če »odgovornost« izpeljemo iz besede »odgovor« to pomeni, da odgovarjamo za naša dejanja. Na ta način sprejete in v zakonodaji zapisane normativne odločitve bi zagotovo lažje dejansko zaživele v praksi in ne bi prevečkrat ostale zgolj »mrtva črka na papirju«. Odgovornost politike je, da sprejema dobre odločitve, kar pomeni zakonodajo, ki je izvedljiva v praksi. V ozadju odgovornosti stoji etika, in z njo politična kultura, kot eno ključnih področij družbene odgovornosti - odgovornosti za kvaliteto življenja državljanov danes in v prihodnosti.

V tem kontekstu je v sodobni slovenski stvarnosti zagotovo najbolj izstopajoča diskrepanca med v ustavi zapisano socialno državo ter realnostjo, s katero se vsakodnevno sooča naš dvomilijonski narod. Deklarirana socialna država vse bolj postaja tiktakajoča socialna bomba. Neodgovorno je, da nekontrolirano dopuščamo odliv možganov. Ne skrbi nas dovolj prisotnost tujih gospodarskih družb, ki prek transference cen odlivajo dobiček v tujino, ob tem pa k nam ne prenašajo sodobnih tehnologij, temveč predvsem izkoriščajo naravne resurse, silijo v predimenzioniranje logistike in energetske infrastrukture za svoje potrebe, med tem ko ostali deli slovenskega gospodarstva od njihove prisotnosti na našem trgu nimajo ničesar.

Kot gospodarstvenik se zavedam, da ni mogoče govoriti o kulturi, športu ali življenjskem standardu nasploh, če za to niso izpolnjeni nekateri ekonomski pogoji. Po drugi strani stojim na stališču, da *'delamo zato, da lahko živimo in ne živimo zgolj za to, da bi lahko delali'*.

Družbena odgovornost politike ni le, da izpolnjuje družbene potrebe državljanov. Politika mora imeti jasno koncipirano ekonomsko, tehnološko in demografsko vizijo in imeti zakonodajni vpliv na procese v meri, ki ne omogoča golega obstoja, temveč

razvoj spodbuja. Sodobno je namreč govoriti o dodani vrednosti in konkurenčnosti, je pa zelo »zaostalo« ne razmišljati o doseganju visoke produktivnosti in zaščiti človeških resursov.

Spoštovani,

nekdo je zapisal, da je "*družbena odgovornost kot veliko morje, v katerem vedno odkriješ kaj novega*". Pomembno je, da si zastavimo jasne cilje kot posamezniki, skupina in družba. Kot nacionalna država z omejenimi ekonomskimi, naravnimi in človeškimi viri smo nekako obsojeni, da iščemo drugačne poti razvoja in drugačne rešitve, kot to počnejo druge države EU in širše. Nimamo rudnikov zlata, diamantov ali nafte. Naš kapital so vsi naši ljudje, so večine, so ideje, znanje in inovativnost, ki jo premorejo. Zato nam mora biti dragocen prav vsak posameznik, ki ga je v vseh življenjskih obdobjih treba vzgajati in predvsem motivirati, da bo po svojih najboljših močeh razvijal svoje potencialne in prispeval k blaginji svoje družine, države in s tem tudi sveta. To je naša skupna odgovornost, to je naša ključna naložba v prihodnost.

Verjamem, da bodo današnji posvet, razprava in zaključki doprinesli k prepotrebni razmisleku odločevalcev o našem bolj odgovornem delovanju v prihodnosti in spodbudili k nadaljnjim, veliko bolj konkretnim korakom v tej smeri.

Hvala za besedo.